

OO3506 NIJLEN - TEAM CODE C

Volledige studieopdracht voor de nieuwbouw van een kleuter- en lagere school in landschappelijke context te Kessel-Dorp

TERUG NAAR HET BEGIN

Dat de school een nieuwe inplanting nodig heeft, daar is iedereen het over eens. Maar waar die moet komen, dat is de uitdaging. Iedereen die we gesproken hebben in Kessel-Dorp heeft een andere mening of speculeert over een andere inplanting.

De scenografie van Kessel-Dorp kenmerkt zich niet als een typisch Vlaams dorp. Zo is er niet echt een dorpsplein en ligt de school aan een drukke verkeersader die het dorp doorkruist.

Het dorp geeft zijn geheimen pas echt prijs in de site achter de kerk. Daar ligt de trots van het dorp en klopt haar hart. Het is in de moestuintjes dat al generaties lang verse groenten worden gekweekt. Vandaag komen de eigenaars te voet, maar hun grootouders kwamen met kleine bootjes. Daar gaan ook de kinderen naar de dieren kijken, wordt de hond uitgelaten en komen jongeren samen. Het levendige groene landschap geeft energie, verbindt en doet dromen.

Kessel-Dorp is niet ontstaan als een typisch Vlaams dorp. Het was nooit de bedoeling te leven rond een drukke verkeersader. Die kwam pas later. De unieke relatie tussen kerk en groene ruimte erachter vind zijn oorsprong in haar relatie met kasteel Kesselhof. De kerk was de kerk van het kasteel, en de dreef tussen beide verbond de baron met de graanzolders van de kerk.

De bouw van de nieuwe school geeft Kessel-Dorp de unieke opportuniteit om stedenbouwkundige vergissingen uit het verleden recht te zetten en de druk van het verkeer op het dorpsleven te verlichten. De weg ligt open om terug te gaan naar het begin, naar hoe het bedoeld was. Door de school te laten verrijzen te midden van het prachtige landschap achter de kerk, wordt de historische balans herstelt en krijgt ze een verbindende functie. Zo wordt de scenografie van het dorp beter en wordt het een plek voor iedereen: de volkstuintjes, de school, de kerk en het landschap.

unieke relatie kerk en achtergelegen groene ruimte

© team C - studie met drone

SCHOOL ALS NIEUW IJKPUNT

KERK

© Marc Verreydt

SCHOOL

zicht op de nieuwe school vanuit de groene bosbuffer

KASTEEL

© Marc Verreydt

© team C - studie met drone

luchtfoto

© team C - studie met drone

KERK

De **Sint-Lambertuskerk** bepaalt het beeld in de vallei van de Lindekensbeek. Deze parel van de Brabantse gotiek is een erg **waardevol dorpsgezicht** waar de bewoners veel trots in vinden. Ze noemen de kerk het “belfort”. Haar monumentale beeld als achtergrond van de volkstuintjes, het landschap en de tuilmuren is uniek en indrukwekkend.

KERK EN KASTEEL

Het kasteel **Kesselhof** was ooit direct verbonden met de kerk. De dreef van de baron leidde tot de graanzolders van de kerk². Deze **historische as** loopt nu enkel nog in de verbeelding recht door de achterliggende percelen. Voor de oorlog van 1914-1918 was Kessel een echt kastelendorp. Het dorp

had met zijn 5 kastelen, een houten en stenen molen en een prachtig gerestaureerde bedevaartkerk heel wat te bieden.

SCHOOL OP AS

Daarom is de inplanting van de **nieuwe school** zo belangrijk. De school kan de as opnieuw tot leven brengen en de **historische balans** in het dorp in zijn waarde **herstellen**. Ze zal symbool staan als nieuw ijkpunt in de omgeving: zo wordt ze de katalysator van een nieuw centrum, te midden van het valleigebied van de Lindekensbeek.

inplantingsplan bestaande situatie

1	zone moestuinen	4	parking
2	zone diepe tuinen	a	kerk
3	zone valleigebied	b	rusthuis

't Plaske'

"Voor mij blijft de groene vallei van het 't Loopke' een van de allerliefste plekjes."

"De kinderen vertoefden meestal aan de Lindekensbeek, gingen er pootje baden en visjes vangen,... Het was de geliefkoosde pleisterplaats voor de bengels!"

Dat 'Loopke' was een stuk van hun leven. Voor en na klas slenterden zij langs de smalle kronkelpaadjes langs de beek."

Vroeger trokken de kindjes wortels en rapen uit op "'t Leeg", waar de meeste mensen een lapje grond hadden waar ze groenten kweekten.

Geiten, konijnen, ...²

² Heemkundig tijdschrift Salvator artikels 1973

MOESTUINEN

De kerk en de **volkstuintjes** zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Het belang en het historisch aspect van de tuinen bepaalt mee de **identiteit van Kessel-Dorp**. De tuinen staan niet in de weg van een nieuwe uitbreiding, ze bieden de oplossing.

RUSTHUIS

De zone achter de kerk zal in de toekomst nog meer fungeren als **ontmoetingsplek**. De school zal een belangrijke rol spelen in het activeren van de zone aan de kerk en de moestuinen. Een plek waar jong en oud elkaar kunnen vinden.

SCHOOL

Voor de positie van de school zijn we uitgegaan van de bestaande elementen: de **kwaliteiten** zijn al eeuwen aanwezig, we willen ze opnieuw **versterken**. De mensen hebben deze zone altijd "de plek" of "de plekken" achter de kerk genoemd². "**De plek**" willen we houden voor de bewoners. De zone langs de Lindekensbeek kan veel kansen bieden voor de school en hun kinderen.

² Via Heemkundige Kring Kessel

DE NIEUWE DORPSVALLEI

inplantingsplan nieuwe situatie

1	zone moestuinen	4	parking	b	rusthuis
2	zone diepe tuinen : bosbuffer	5	schoolterrein	c	school
3	zone valleigebied	a	kerk		

MOESTUINEN ALS BUURTPARK

De moestuinen kunnen deel uitmaken van een **groen landschap** dat ingezet wordt voor de gemeenschap. De historische band van de bewoners met deze site is het **kloppend hart** van Kessel Dorp.

TOEGANKELIJK MAAR VEILIG

De schoolsite wordt veilig ontsloten door een **fiets- en wandelweg**. De nabijgelegen parking maakt de school vlot bereikbaar voor verkeer en leveringen.

BOS ALS BUFFER

De diepe tuinen achter de bestaande huizen willen we omvormen tot bos. Zo wordt het een buffer en tegelijkertijd spannend. De kinderen kunnen in kleinere groepen gebruik maken van het bos. De school en zijn speelplaats worden op voldoende afstand van de bewoners geplaatst om geluidsoverlast te beperken. De **groenzone** van het bos werkt als **buffer**.

SCHOOL VERSTERKT DE KERK

De **school** is een **startpunt** van een uitgestrekte en **dynamische dorpsvallei**. Zo wordt het monumentale aanzicht van de kerk versterkt. Het bos zorgt voor een groene buffer en frisse plek in de zomer voor kleine activiteiten. De moestuinen worden ingezet als basis voor het groene buurtpark die opnieuw de “plek” kan zijn voor de bewoners van Kessel.

zicht op toegang tot de school met de kerk als dorpsgezicht in de achtergrond

SCHOOL IN DE VALLEI

1 inkomzone	8 wachtbanken aan tuinmuur
2 overdekte speelplaats kleuters	9 fietsenstalling
3 overdekte speelplaats lager	10 berging buitenspeelgoed
4 speelplaats kleuters met speeltoestellen	11 groene bosbuffer
5 speelplaats lager met speeltoestellen	12 bestaand toegangspad
6 groene speelzone kleuters	13 parking
7 groene speelzone lager	14 opstelplaats schoolbus

a zitplek in het groen
b zandbak
c speeltoestellen
d amfitheater
e looppiste

De inplanting van de school zorgt voor een **beschermde en veilige omgeving**. Het is een veilige leer- en leefomgeving waar kinderen kunnen opgroeien te midden van het groen.

SCHOOLPOORT

De ouders en grootouders krijgen hun eigen plekje aan de schoolpoort. Aan de banken aan de tuinmuur kan er gewacht en bijgepraat worden. Via de toegang naar de school kunnen zowel de kleuters en als de kinderen van de lagere school direct binnenkomen onder de overdekte speelplaats. Het **afzetten en ophalen van de kinderen kan opnieuw een belangrijke sociale functie** krijgen. De bestaande bomen en karakteristieke tuinmuur belijnen het pad.

SPEELPLAATS

De zone van de **kleuters wordt apart** voorzien om de rust op de speelplaats voor de kleinere kinderen te garanderen. Toch blijft het gemakkelijk om tijdens de ochtend en speeltijden **toezicht** te houden. De speelplaatsen direct aan de school zijn voldoende groot om een **kwalitatieve speelplaats** te ontwerpen. De speelplaats kan door zijn opzet **flexibel** ingezet worden voor schoolfeesten en openklasdagen.

NABIJHEID PARKING

De schoolbus en touringbus kunnen opgesteld worden op de naastgelegen parking. Via een **voetweg** kunnen de kinderen op een **veilige manier** de school bereiken. Deze parking kan ook ingezet worden als afscheidzone. Er zijn voldoende plaatsen voorzien zodat de ouders ook de tijd kunnen nemen om mee te stappen naar de schoolpoort. De **fietzers en voetgangers** worden volledig **gescheiden van het autoverkeer**.

LEVERINGEN EN BRANDWEER

Tijdens de lesuren kunnen de leveringen **tot aan de schoolpoort** gebeuren. Leverancier vinden gemakkelijk hun weg naar het zichtbaar opgestelde secretariaat. Via brede deuren kunnen de leveringen direct naar het magazijn of de berging gebracht worden.

De brandweg bestaat deels uit gefundeerd gras om het groene aspect van de toegangszone te behouden. De brandweerwagens kunnen keren ter hoogte van de schoolpoort en de toegang tot het bos.

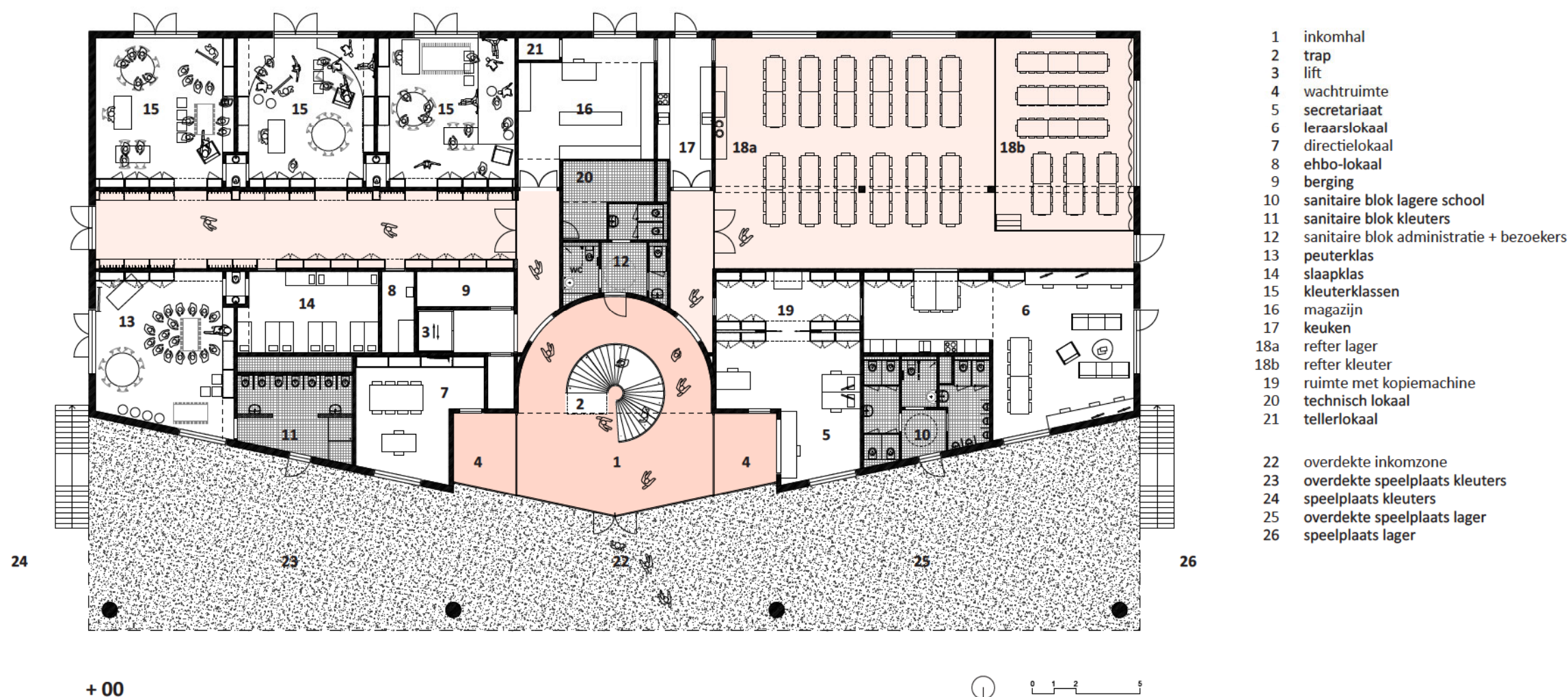
BOS

Het bos kan voor een **natuurlijke groene buffer** naar de buurt zorgen. Het bos kan door de kinderen als extra ruimte gebruikt worden voor **buitenklassen** of avontuurlijke looppiste. Wie weet is er wel ruimte voor een theater in het groen. Aangezien de percelen momenteel van verschillende eigenaars zijn, kan deze ontwikkeling gefaseerd gebeuren.

zicht vanuit het bos naar de inkomzone van de nieuwe school

EEN OPEN GELIJKVLOERS

SECRETARIAAT / DIRECTIE

Het secretariaat en directie zijn **duidelijk zichtbaar** opgesteld aan de inkom. Ze hebben een goed overzicht over de inkomzone en overdekte speelplaats. De **transparante inkompartij** kan ook ingezet worden als wachzone voor ouders en leerlingen. De leraarskamer bevindt zich in de nabijheid en heeft een **goed overzicht** over de speelplaats en inkomzone.

INKOMHAL

De **vlot bereikbare** inkomhal biedt een **rechtstreekse toegang** naar de klassen van de kleuters, de refter en de verdieping. Tijdens de speeltijden kunnen de kleuters en de kinderen van de lagere school ook direct naar de speelplaats gaan. Op deze manier blijft de rust en kalmte in de inkomzone en gangen bewaard. Bij regenweer is deze trap echter de ideale doorsteek naar de overdekte speelplaats.

OVERDEKTE SPEELPLAATS

De **overdekte speelplaats** bevindt zich onder het volume van de verdieping. Op deze manier hoeft er **geen bijkomende overkapping** geplaatst te worden. De sanitaire voorzieningen voor kleuters en lagere school zijn direct onder de luifel te bereiken. Bij regenweer kunnen de kinderen ten alle tijden beschut blijven. De beglaasde deur naar het sanitair zorgt voor het nodige toezicht.

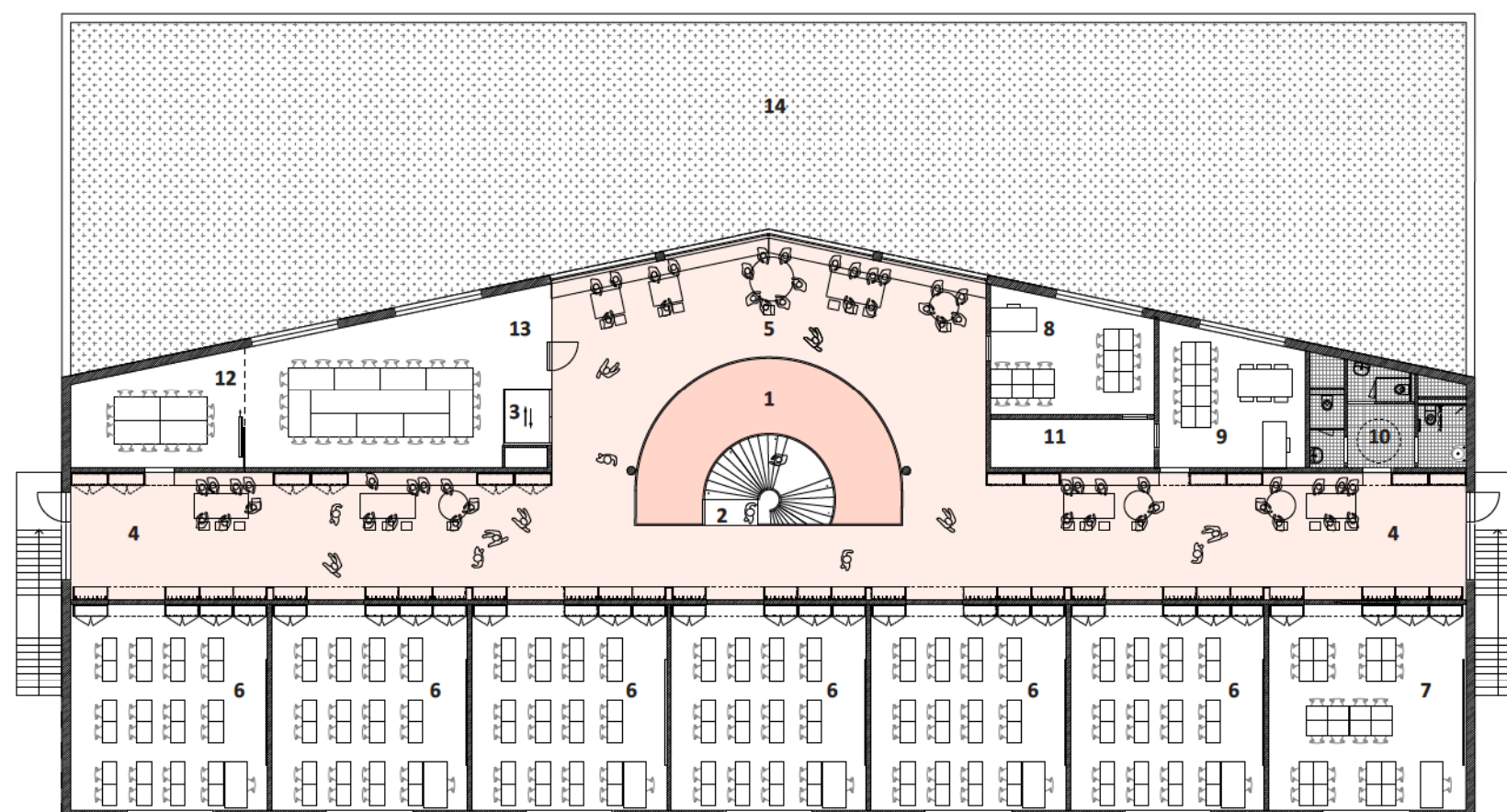
KLEUTERKLASSEN

De kleuterklassen zijn op het gelijkvloers gelegen om trappen ten alle tijden te vermijden. De peuterklas is direct verbonden met de slaapklas. In geval van een "ongelukje" bij de allerkleinste is er een **direct toegang naar de sanitaire zone** met douche. De 3 kleuterklasjes hebben een **eigen buitenzone met groen**. De lokalen kunnen volledig opgesteld worden naar buiten. Via de gang hebben de kleuters een eigen en **directe toegang tot de speelplaats**. De brede gang biedt plaats voor spelletjes en activiteiten.

REFTER

De **refter** is **makkelijk toegankelijk** vanuit de inkomhal en heeft een rechtstreekse verbinding met de speelplaats van de lagere school. De kleuters krijgen een rustige plek binnen de refter met aangepast meubilair. De refter geniet van een **mooi uitzicht naar de beekvallei** en het buurtpark.

DE VERDIEPING

1 atrium	8 lokaal CLB / NCZ
2 trap	9 lokaal zorgcoördinator / RKG
3 lift	10 sanitaire blok
4 leergang	11 berging
5 leergang (multifunctioneel)	12 vergaderlokaal 1
6 klassen lagere school	13 vergaderlokaal 2
7 steamlokaal	14 groendak

LAGERE SCHOOL

De klassen van de lagere school zijn op de verdieping gelegen. De **klaslokalen** zijn op het **noorden gericht** waardoor smartboards geen hinder hebben van direct zonlicht. De klassen genieten van een **uitzonderlijk zicht** op de kruinen van het bos.

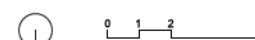
LEERGANG

De leergang is **breed** en **multifunctioneel** inzetbaar. De leergangen zijn helder en licht en genieten van een uitzicht over de beekvallei en groene omgeving. Een buitentrapp geeft een directe toegang naar de speelplaats van de lagere school.

VERGADERZAAL / CLB / ZORGLOKAAL / LBV

De raampartijen van deze lokalen geven uit op het **groendak**. Door deze rustige ligging zijn de lokalen ideaal gelegen voor overleg en begeleiding van de kinderen. **Vaste zonwering** voor deze lokalen zorgen voor een aangenaam klimaat.

+ 00

zicht op de brede en multifunctionele leergang

zicht op het authentieke landschap vanuit de genereuze leergang

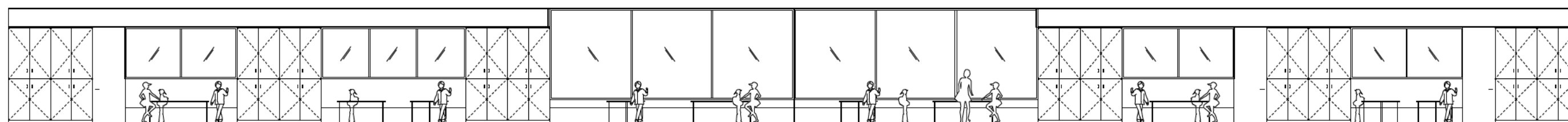
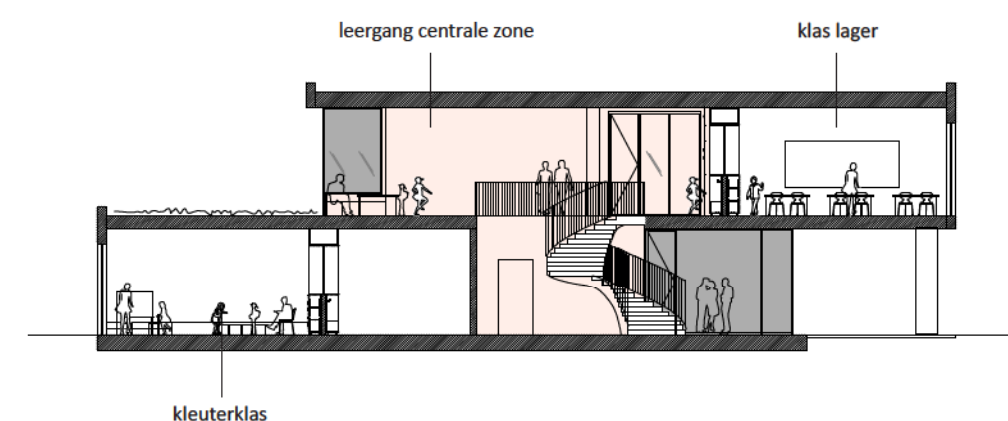
MATERIALISATIE LEERGANGEN & KLASSEN

heldere en open school in verbinding met het landschap

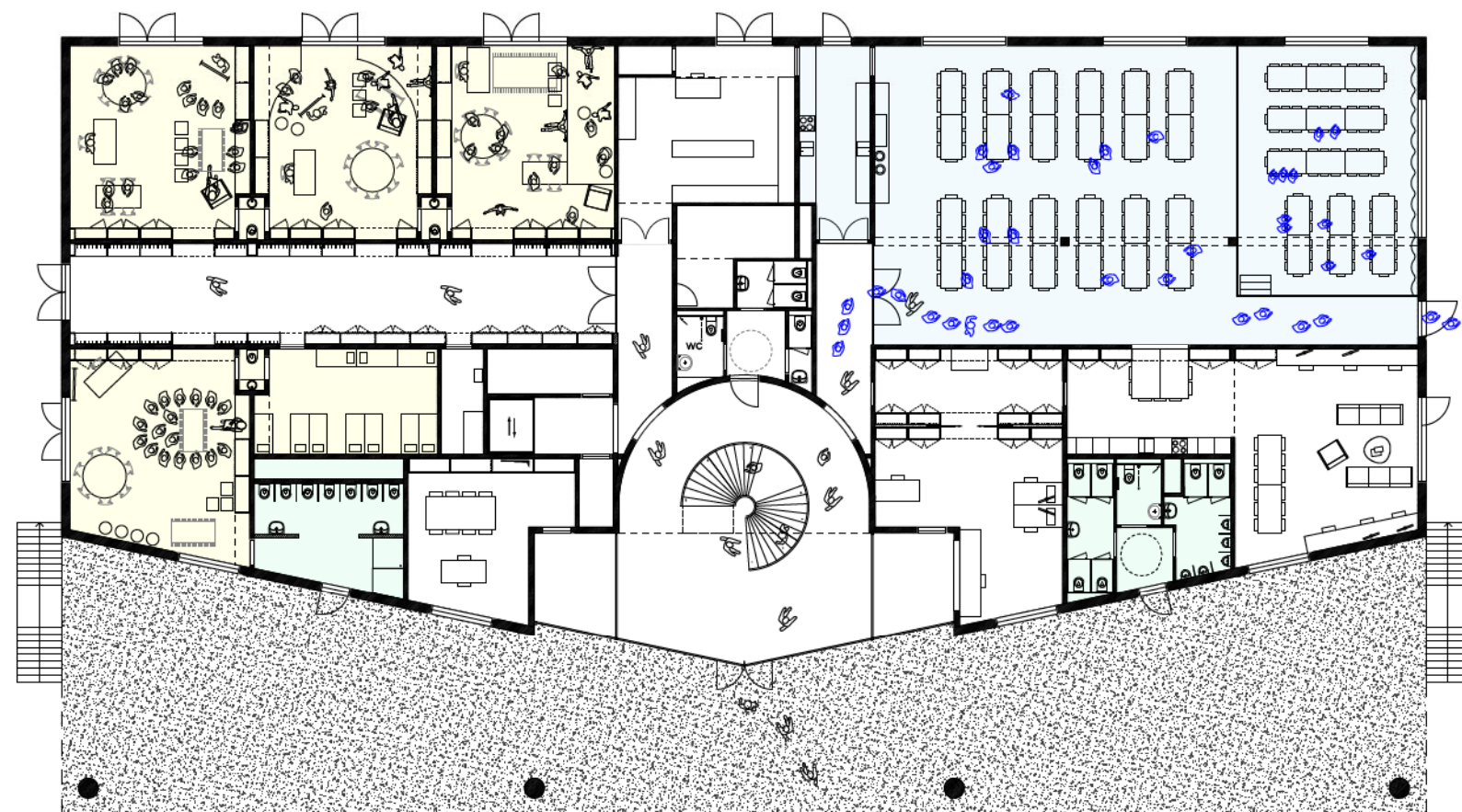
De klassen en gangen worden voorzien van **zachte en warme materialen**. Een huiselijke sfeer zorgt voor een **aangename leer- en werkomgeving**. Beglaasde raampartijen werden strategisch ingepland om de kostprijs van onderhoud te beperken. De vaste banken aan de zijde van de lokalen garanderen een ordelijke en overzichtelijke indeling. De kastenwand is voorzien van ramen naar de leergang waardoor er een aangenaam doorzicht naar de gang ontstaat.

De niet-dragende wanden tussen de klaslokalen worden in metselwerk gebouwd omwille van het akoestisch voordeel. Ook in de klassen zelf zal voldoende **akoestisch materiaal** voorzien worden voor een comfortabele leeromgeving.

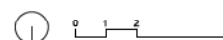

leergang

VERHUURBAARHEID EN FLEXIBILITEIT

+ 00

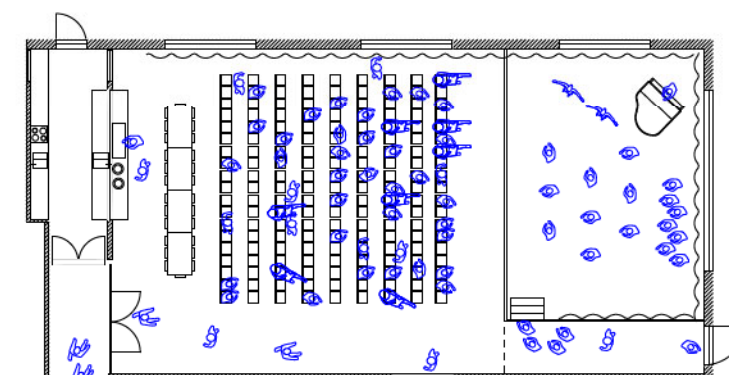
OPEN ZAAL REFTER

De refter kan **flexibel** ingezet worden tijdens **schoolfeesten** of **recepties**. De intiemere zone voor de kleuters kan dienst doen als podium. Onder deze licht verhoogde zone kunnen de tafels van de eetzaal opgeborgen worden tijdens voorstellingen en optredens.

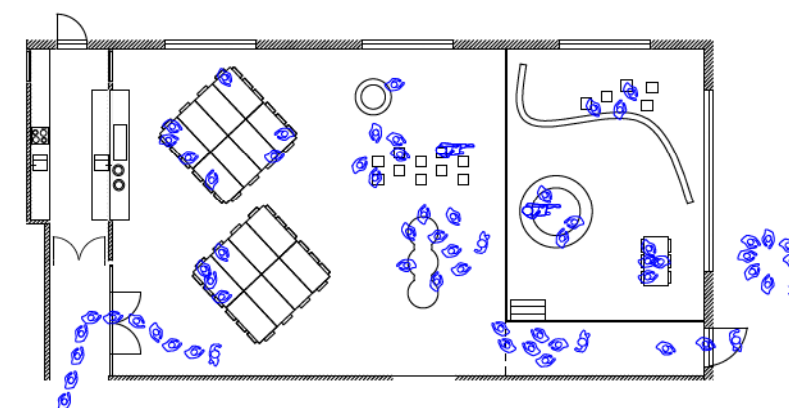
De refter kan omwille van zijn ligging **makkelijk verhuurd** worden samen met het sanitair en de keuken. De directe toegang tot de speelplaats is een troef, de zaal kan eenvoudig opgesteld worden naar buiten. Het ruime zicht op de omgeving zal zeker indruk nalaten. Het verbruik van de technieken kan apart afgelezen worden en bevordert zo zijn **multifunctionaliteit**.

KLEUTERKLASSEN

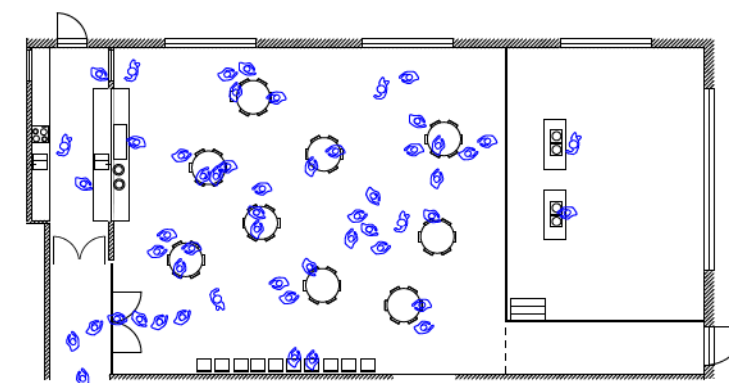
Elke kleuter- en peuterklas heeft rechtstreeks toegang tot een sanitaire ruimte. Door het plaatsen van plateaus kunnen de kleuterklassen vrij en flexibel ingericht worden en ontstaan er verschillende zones in elke klas.

voorstelling

speelruimte

feest / receptie

PLAATS VOOR HET DORP

BESTEMMING IN HET DORP

Inwoners van Kessel-Dorp noemden de zone achter de kerk vroeger “**de plek**”. We willen de plek terug in zijn glorie herstellen door ze in te kleuren als **landschapspark**. Zo wordt ze opnieuw wat ze ooit was: het **kloppende hart van het dorp**.

RUIMTE TERUGGEVEN

De zone achter de kerk, het projectgebied, overbrugt een opmerkelijk hoogteverschil met zijn zacht glooiende helling. Tussen het hoogste punt, de Sint-Lambertuskerk, en het laagste punt, de beekvallei, ligt een **generuus gebied** met veel potentieel.

Om potentiële opportuniteiten maximaal te ontsluiten, doen we enkele subtiele interventies in de helling van het landschap. Door **groene platformen** te voorzien geven we ruimte terug aan het dorp, versterken we het typerende aanzicht naar de kerk en zetten we tegelijkertijd het **authentieke landschap** met zijn moestuintjes nog meer in de verf. De gewonnen ruimte in dit landschapspark is winst voor tal van **dorpsactiviteiten**.

beekvallei

de herten

GROEN PLATFORM
eenn nieuw multifunctioneel dorpsplein

moestuintjes + moestuin van de school

Achterliggende kerk met groene kerktuin

OP DE SITE AANWEZIGE ELEMENTEN

DE KERKMUR

DE TUINMUUR

DE MOESTUINTJES

ZICHT NAAR DE SINT-LAMBERTUSKERK

EEN NIEUWE SCHOOL ALS EERSTE STEEN VAN EEN LANDSCHAPSPARK

MEER DAN EEN LANDSCHAP

Door **wandelpaden** aan te leggen tussen het glooiende landschap brengen we structuur en maken we de zone achter de kerk toegankelijk, zonder dat we de fijngevoeligheid van het historisch ecosysteem aantasten. De wandelpaden creëren een **trage verbinding** doorheen het gebied tussen de kerk en de Berlaarsesteenweg.

Door de 2 groene platformen te voorzien in de helling van het landschap wordt het hoogteverschil benadrukt: de eerste doet dienst als een **hedendaags dorpsplein**, de tweede als **sportpleintje**. De combinatie van wandelpaden en deze subtiele reliëf-ingrepen versterken de **leesbaarheid van het landschap** en ontstaat er één duidelijk geheel: een landschapspark die broodnodige open ruimte creëert én die plaats geeft aan de historische moestuintjes.

DE SCHOOL IN HET PARK

Het **nieuwe schoolgebouw** wordt **ingeplant** op de overgang tussen de glooiende helling en de beekvallei. Dit is **weldoordacht**: zo ontstaat een **vlotte bereikbaarheid** vanuit de Berlaarsesteenweg voor zowel voetgangers, fietsers als brandweer en wordt de visuele impact van het aanwezige reliëf niet onderbroken.

Gezien we de planning van de natuur niet kunnen aansturen, wordt het schoolterrein lichtjes opgehoogd aan de kant van de Lindekensbeek. Aan deze kant neemt de school een klein deel van de ruimte buiten het perceel in, maar gezien dit de beste positie is voor het schoolterrein wordt dit in het globale voorstel gecompenseerd. Het verharde gedeelte van het plein wordt omgeven door een groene buffer van heesters en vaste beplanting.

BOS ALS MULTIFUNCTIONELE BUFFER

Het oostelijke deel naast de nieuwe school wordt opnieuw een bos: zo vormt het een **natuurlijke buffer** tussen het geluid van de school en de inwoners van de buurt. En zoals elk bos, is het uiteraard ook een **genereuze groene zone** waar de kinderen avonturen kunnen beleven. Zo wordt het tijdens de school- en kantooruren een verlengstuk van de school. Na schooluren wordt het bos opengesteld voor de buurtbewoners, als deel van het park.

